

II

(Sagatavošanas dokumenti)

REĢIONU KOMITEJA

58. PLENĀRAJĀ SESIJĀ 2005. GADA 23. UN 24. FEBRUĀRĪ

Reģionu komitejas atzinums par tēmu Komisijas Paziņojums Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Plūdu riska pārvaldība — plūdu profilakse, aizsardzība un riska mazināšana”

(2005/C 164/01)

REĢIONU KOMITEJA,

Nemot vērā Komisijas Paziņojumu Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Plūdu riska pārvaldība — plūdu profilakse, aizsardzība un riska mazināšana” (COM(2004) 472 *final*);

Nemot vērā Eiropas Komisijas 2004.gada 12.jūlija lēmumu konsultēties ar Reģionu komiteju par šo jautājumu saskaņā ar Eiropas Kopienas Dibināšanas līguma 265.panta pirmo punktu;

Nemot vērā tās priekšsēdētāja 2004.gada 26.maija lēmumu uzdot Noturīgas attīstības komisijai izstrādāt atzinuma projektu par šo jautājumu;

Nemot vērā Padomes Secinājumus par plūdu riska pārvaldību, kas pieņemti 2004.gada 14.oktobrī;

Nemot vērā tās atzinumu par Komisijas ierosinājumu Padomes direktīvai, ar ko nosaka ietvarus Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā, (COM(1997) 49 *final* — CdR 171/97 *fin* ⁽¹⁾);

Nemot vērā tās atzinumu par Komisijas Paziņojumu par Eiropas Kopienas sesto vides rīcības programmu “Vide 2010: mūsu nākotne, mūsu izvēle — Sestā vides rīcības programma”, un ierosinājumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par Kopienas Vides rīcības programmu 2001. — 2010.gadam (COM(2001) 31 *final* — CdR 36/2001 *fin* ⁽²⁾);

Nemot vērā tās lēmumu par neseno plūdu katastrofām Eiropā un Eiropas Savienības Solidaritātes fonda dibināšanu (CdR 294/2002 *fin* ⁽³⁾)

Nemot vērā tās pašiniciatīvas atzinumu par dabas katastrofu pārvaldību un sekām: Eiropas struktūrpolitikas lomu (CdR 104/2003 *fin* ⁽⁴⁾);

Nemot vērā tās atzinumu par Komisijas priekšlikumu regulai par Eiropas pārrobežu sadarbības sagrupēšanu (COM(2004)496 *final* — CdR 62/2004 *fin*);

⁽¹⁾ OV C 180, 11.6.1998., 38. lpp

⁽²⁾ OV C 357, 14.12.2001., 44. lpp

⁽³⁾ OV C 66, 19.3.2003., 26. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 256, 24.10.2003., 74. lpp.

Nemot vērā tās atzinumu par tēmu Eiropas Komisijas paziņojums: Veidojot mūsu kopīgo nākotni — paplašinātās Savienības politikas izaicinājumi un budžeta līdzekļi 2007. — 2013.gadā (COM(2004) 101 final — CdR 162/2004 fin);

Nemot vērā tās atzinumu (CdR 299/2004 rev.1), kas pieņemts 2004.gada 9.decembrī tās Noturīgas attīstības komisijā (Ziņotājs: Aalderink kgs, Gelderlandes provinces valdes loceklis (NL/ALDE));

TĀ KĀ

- 1) Plūdu riska pārvaldība ir Eiropas reģioniem un pašvaldībām svarīgs jautājums. Daudzām reģionālajām un vietējam varas iestādēm jārisina problēmas saistībā ar plūdu risku no upēm vai jūras, lai aizsargātu un saglabātu savu iedzīvotāju dzīves kvalitāti.
- 2) Pamatojoties uz atšķirīgajām reģionālajām iezīmēm, var izšķirt dažādus plūdu veidus. Nepieciešams veikt dažādus pasākumus, lai samazināt plūdu varbūtību un ietekmi. Tādēļ plūdu riska pārvaldībai ir vajadzīga reģionāla pieeja.
- 3) Upes un jūras neievēro robežas. Tādēļ jācenšas panākt pārrobežu sadarbība starp iedzīvotājiem un varas iestādēm piekrastes zonās un visā upju sateces baseinā. Ir svarīgi radīt solidaritāti starp tiem cilvēkiem, kurus plūdi tieši neapdraud, un cilvēkiem, kas dzīvo upes vai jūras krastā un kurus apdraud plūdi.

tās 58. plenārajā sesijā 2005. gada 23. un 24. februārī (23. februāra sanāskmē) pieņēma šādu atzinumu:

1. Reģionu komitejas uzskati

REĢIONU KOMITEJA

1.1 **atzinīgi vērtē** Komisijas Paziņojuma būtiskās iezīmes un īpaši saskaņoto rīcības programmu par aizsardzību pret plūdiem un **uzsver**, ka jūras un upes ir dinamiskas sistēmas, kuras nevar kontrolēt ar vienkāršiem vai sektoru pasākumiem;

1.2 **izprot**, ka pretplūdu aizsardzības pasākumi vienā reģionā var iespaidot plūdus citos augšteces vai lejteces reģionos. Tādēļ ir svarīgi, lai pasākumu ietekme tiktu noteikta visā upes baseinā. Tomēr šādai pieejai nevajadzētu novest pie iepriekš noteiktiem modeļiem, standartizētiem plāniem vai tālākas birokrātijas, jo reģionālās un vietējās varas iestādes zina, ka tās ir vienotas daudzveidībā nevis vienveidībā;

1.3 **tomēr saprot**, ka pasākumu noteikšanai visā upes baseinā nepieciešams minimālais standarta rādītāju skaits. Šie rādītāji piedāvā labi saskaņotas un koordinētas rīcības iespēju starptautiskā, nacionālā, reģionālā un vietējā līmenī. Lai nodrošinātu elastīgumu, jābūt iespējai mainīt standarta rādītāju skaitu atkarībā no apstākļiem;

1.4 **uzsver**, ka iedzīvotāji jāinformē par aizsargpasākumu nozīmi tad, kad draudi vēl nepastāv. Iedzīvotāju iesaistīšanās ir ļoti svarīga, jo iedzīvotāji ir solidaritātes principa faktiskie pamata īstenotāji. Īpaši svarīgi tas ir tādu upju baseinu iedzīvotājiem, kurus pašus neskar akūtas vai potenciālas plūdu briesmas, bet kuru atsevišķas daļas var izraisīt plūdus.

1.5 **augstu vērtē**, Padomes 2004.gada 14.oktobra lēmumu, ka ES Ūdens resursu direktoru regulāro sanāksmju kontekstā aizsardzības pret plūdiem rīcības programma jāsadarbībā ar citām ieinteresētajām personām un atbilstošajām pusēm un **uzsver**, ka šajā sagatavošanā būtu jāpiedalās Eiropas reģionālajām un vietējām varas iestādēm;

1.6 **atbalsta** un vēlas aktīvi piedalīties reģionālo un vietējo varas iestāžu stimulēšanā izstrādāt plānus pirms 2007.gada, kuri jau iepriekš ir pielāgoti jaunajām ES finansēšanas iespējām, ņemot vērā, ka ES finansiālā atbalsta izmantošanai nepieciešama valsts, reģionālā un vietējā finansiālā līdzdalība;

2. Reģionu komitejas ieteikumi

REĢIONU KOMITEJA

2.1 **uzskata**, ka plūdu draudi ir kopīga problēma un tā jārisina visa upes sateces baseina līmenī. Vispārīgajam mērķim vajadzētu būt kopīgas atbildības un solidaritātes radīšanai upes baseina teritorijā, lai, izvēloties efektīvus pasākumus cīņai ar plūdiem nelielā baseina daļā, tiktu ņemts vērā viss sateces baseins;

2.2 **uzskata**, ka ir svarīgi celt visu ieinteresēto personu upes baseinā apziņas līmeni un, protams, augšteces rajonus, kur nav plūdu riska vai arī kas ir apdraudēti mazākā mērā, bet kuri zemes izmantošanas rezultātā veicina noteces palielināšanos un **iesaka**, ka būtu vēlams, lai visas reģionālās un vietējās varas iestādes upes baseinā obligāti aktīvi piedalītos plūdu aizsargpasākumu plānošanas procesā;

2.3 **atbalsta** upes baseina pieeju kā integrētu darbības veidu bez jebkādiem sektoru izņēmumiem. Šī metode būs jāpielieto, piemērojot solidaritātes principu, ko arī tā **atbalsta**;

2.4 **uzskata**, ka Eiropas Komisijas Civilās aizsardzības uzraudzības un informācijas centram varētu būt svarīga loma papildus informācijas izplatīšanā valsts, reģionālajām un vietējām varas iestādēm un **iesaka** Centram uzsākt darbības, kas paaugstinātu arī ieinteresēto personu informētības līmeni gan sabiedrībā vispārīgi, gan rūpnieciskajā jomā; lai veicinātu plašu upes baseina solidaritāti **iesaka** Centram izveidot plūdu partnerības iniciatīvas;

2.5 **uzskata**, ka tikai plaši integrēta pieeja, kas ietver vairākus politikas sektorus, varētu dot vēlamu efektu ilgākā termiņā, tādēļ **ierosina**, lai aizsardzības pret plūdiem rīcības programma aktīvi pievērstos visam augsnes politikas daudznozaru diapazonam;

2.6 **uzsver** solidaritātes principa īstenošanas nozīmi trīspakāpju stratēģijā, tas ir, ūdens aizturēšana, uzkrāšana un aizvaidīšana. Atbilstoša zemes izmantošana un ūdens resursu pārvaldības sistēma var samazināt plūdus lielās upēs un jo īpaši mazākās upēs. Viens no piemēriem ir izmantot augsnes ūdens uzkrāšanas spēju, mazas ūdenssistēmas un mazus baseinus, jo lietus ūdens uzkrāšana šajos elementos var pazemināt maksimālo plūdu līmeni upēs;

2.7 **iesaka** Komisijai ietvert pasākumus, kas nepieciešami, lai samazinātu plūdu ietekmi vai to varbūtību visus sadarbības attiecīgos administratīvos līmeņus iesaistošā rīcības programmā.

Plūdu riska pārvaldības plānu izstrādāšanu nedrīkstētu kavēt kādas dalībvalsts izvairīga attieksme;

2.8 nosakot un precīzi saskaņojot pasākumus aizsardzībai pret plūdiem, **iesaka** izmantot Ūdens pamatdirektīvas darbības metodes un principus, necenšoties grozīt direktīvu;

2.9 **uzskata**, ka ilgtermiņā aizsardzības pret plūdiem rīcības programmu vajadzētu saskaņot ar visiem pasākumiem, kas tiek veikti Ūdens pamatdirektīvas darbības rezultātā;

2.10 **pozitīvi uzlūko** aizsardzības pret plūdiem rīcības programmu ar īstermiņa un ilgtermiņa mērķiem. Īstermiņā ir absolūti kategoriski jānosaka, lai esošās iniciatīvas, īpaši tās, kas vērstas uz strukturālu pasākumu īstenošanu, tiktu turpinātas. Reģionālajām un vietējām varas iestādēm jāpieliek visas pūles, lai īstenotu konkrētas darbības plūdu novēršanas jomā, gaidot rīcības programmu;

2.11 **uzskata**, ka aizsardzības pret plūdiem rīcības programmas sekmes ir cieši saistītas ar pietiekamu finansējumu. Šis viedoklis ir atspoguļots ierosinātajās Finanšu perspektīvās 2007.-2013.gadam un ierosinājumos par Reģionālās attīstības fondu, ES Sociālo fondu un ES Kohēzijas fondu.

2.12 uzsvērti **atbalsta** Komisijas ierosināto parauga cienīgas prakses izpēti, izplatīšanu un veicināšanu metodi. Šeit papildus dalībvalstīm jāiesaistās vietējām un reģionālajām varas iestādēm, kā arī visām iespējami ieinteresētajām aprindām dažādos apgabalos, kuras varētu dot noderīgu ieguldījumu.

Briselē, 2005. gada 23. februārī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Peter STRAUB